

KERTOMUS

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2010 sekä viranomaisen vastaukset

(2011/C 366/19)

JOHDANTO

1. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (jäljempänä 'viranomaisen'), perustettiin 28 päivänä tammikuuta 2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 178/2002⁽¹⁾. Parmassa sijaitsevan viranomaisen pääasiallisena tehtävänä on toimittaa unionin lainsäädännön laatimisessa tarvittavaa tieteellistä tietoa ja kerätä ja analysoida tietoja, joilla voidaan kartoittaa ja valvoa riskejä, sekä tiedottaa näistä riippumattomasti⁽²⁾.

2. Viranomaisen talousarvio oli varainhoitovuonna 2010 yhteensä 74,7 miljoonaa euroa, kun se edellisenä varainhoitovuonna oli 71,4 miljoonaa euroa. Henkilöstömäärä vuoden lopussa oli 433, edellisenä vuonna vastaava määrä oli 407.

TARKASTUSLAUSUMA

3. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti viranomaisen tilinpäätöksen,⁽³⁾ joka sisältää "tilinpäätösasiakirjat"⁽⁴⁾ ja "selvityksen talousarvion toteuttamisesta"⁽⁵⁾ 31. joulukuuta 2010 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

4. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002⁽⁶⁾ 185 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Toiminnanjohtajan vastuu

5. Tulojen ja menojen hyväksyjänä toiminnanjohtaja toteuttaa tulot ja menot sisältävää talousarviota viranomaisen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti omalla vas-

tuullaan ja hyväksytyjen määrärahojen rajoissa⁽⁷⁾. Toiminnanjohtajan vastuulla on kehittää⁽⁸⁾ sellainen organisaatiorakenne sekä sisäiset hallinto- ja valvontajärjestelmät ja -menettelyt, joiden pohjalta on toisaalta mahdollista laatia tilinpäätös⁽⁹⁾, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja, ja toisaalta varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus.

Tilintarkastustuomioistuimen vastuu

6. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma viranomaisen tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

7. Tilintarkastustuomioistuin toimitti tarkastuksensa kansainvälisten tarkastusstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC ja ISSAI) mukaisesti⁽¹⁰⁾. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin noudattaa eettisiä ohjeita ja suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä olennaisia virheitä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

8. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen osana toteutettiin menettelyjä, joiden tarkoituksena oli saada todentavaa aineistoa tilinpäätökseen sisältyvistä määristä ja tilinpäätöstiedoista ja tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on valita käytettävät menetelmät sekä arvioida, kuinka suuri on riski, että tilinpäätökseen sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisesti virheellisiä tietoja tai laittomia tai sääntöjenvastaisia toimia. Kyseisissä riskinarvioinneissa arvioidaan tarkastuskohteen sisäistä valvontaa tilinpäätöksen laatimisen ja esittämisen kannalta, ja tämän pohjalta suunnitellaan tilanteeseen sopivat tarkastusmenettelyt. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen yhteydessä arvioidaan myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden ja johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden asianmukaisuutta sekä tilinpäätöksen yleistä esittämistapaa.

⁽¹⁾ EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ Liitteessä esitetään tiedotustarkoituksessa yhteenveto viranomaisen vastuualueista ja toimintoista.

⁽³⁾ Tilinpäätökseen on liitetty mukaan varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallintoa koskeva selvitys, jossa muun muassa annetaan tiedot määrärahojen täytäntöönpanoasteesta sekä esitetään yhteenveto budjettikohtien välisistä määrärahasiirroista.

⁽⁴⁾ Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, oman pääoman muutoksia koskevan laskelman sekä tilinpäätöksen liitteet, joihin sisältyy kuvaus keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁵⁾ Selvitys talousarvion toteuttamisesta sisältää talousarvion toteutuslaskelman liitteineen.

⁽⁶⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽⁷⁾ Komission asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002 (EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72), 33 artikla.

⁽⁸⁾ Asetus (EY, Euratom) N:o 2343/2002, 38 artikla.

⁽⁹⁾ Erillisvirastojen tilinpäätöksiä ja kirjanpitoa koskevat säännöt on esitetty asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 VII osaston 1 luvussa. Asetusta on viimeksi muutettu asetuksella (EY, Euratom) N:o 652/2008 (EUVL L 181, 10.7.2008, s. 23). Säännöt on sisällytetty sellaisenaan viranomaisen varainhoitoasetukseen.

⁽¹⁰⁾ Kansainvälinen tilintarkastajaliitto (International Federation of Accountants, IFAC) ja ylimpien tarkastuselinten kansainväliset standardit (International Standards of Supreme Audit Institutions, ISSAI).

9. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että saatu todentava aineisto on riittävä ja sopiva jäljempänä olevien lausumien perustaksi.

Lausuma tilien luotettavuudesta

10. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viranomaisen tilinpäätös⁽¹⁾ antaa olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viranomaisen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2010 sekä toimien tuloksista ja rahavirroista päättyneeltä varainhoitovuodelta viranomaisen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti.

Lausuma tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

11. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viranomaisen 31. päivänä joulukuuta 2010 päättyneeltä varainhoitovuodelta annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet ovat olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

12. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausumia kyseenalaiseksi.

MUUT KYSYMYKSET

13. Puheenjohtaja käy varapuheenjohtajien avustuksella läpi johtokunnan jäsenten ilmoitukset etunäkökohdista, jotka saattavat heikentää jäsenten riippumattomuutta. Läpikäynti ei ole riittävän tiukka eikä yksityiskohtainen. Eturistiriitoihin liittyviä kysymyksiä hallinnoidaan samankaltaisissa tilanteissa eri tavoin. Menettely voisi olla nykyistä perusteellisempi ja avoimempi.

14. Joissakin palvelukseenottomenettelyissä havaittiin puutteita: Kirjallisten kokeiden nimettömyyttä ei taattu, valintamenettelyn seuraaviin vaiheisiin siirtymisen mahdollistavista piste-määristä päätettiin arviointiprosessin aloittamisen jälkeen ja valintakriteerit olivat epäselvät. Tällaiset käytännöt vaaransivat palvelukseenottomenettelyjen avoimuuden.

Tilintarkastustuomioistuimen jaosto IV on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Igors LUD-BORŽSin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 6. syyskuuta 2011 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

⁽¹⁾ Lopullinen tilinpäätös laadittiin 16. kesäkuuta 2011 ja tilintarkastustuomioistuin vastaanotti sen 1. heinäkuuta 2011. Lopullinen tilinpäätös esitetään sivustoilla <http://eca.europa.eu> ja http://www.efsa.europa.eu/EFSA/AboutEfsa/HowWeWork/Funding/efsa_locale-1178620753812_Accounts.htm.

LIITE

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (Parma)

Vastuualueet ja toiminnot

<p>Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta</p>	<p>Tietojen kerääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tavaroiden vapaa liikkuvuus (<i>perussopimuksen 37 artikla</i>). — Terveyttä, turvallisuutta, ympäristönsuojelua ja kuluttajansuojaa koskevan suojelun korkea taso ottaen huomioon kaikki tieteelliseen tietoon perustuva uusi kehitys (<i>perussopimuksen 95 artikla</i>). — Yhteinen kauppapolitiikka (<i>perussopimuksen 133 artikla</i>).
<p>Viranomaisen toimivaltuudet</p> <p>(<i>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002</i>)</p>	<p>Tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> — Antaa tieteellisiä lausuntoja sekä tieteellistä ja teknistä tukea lainsäädännön ja politiikkojen tarpeisiin aloilla, joilla on välitön tai välillinen vaikutus elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuteen — tuottaa riippumatonta tietoa elintarvikkeiden turvallisuusriskeistä — myötävaikuttaa ihmisten elämän ja terveyden korkeatasoiseen suojeluun — koota ja analysoida tietoa riskien hahmottamiseksi ja seuraamiseksi. <p>Tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tuottaa tieteellisiä lausuntoja ja tutkimuksia — edistää yhdenmukaisia riskinarviointimenetelmiä — avustaa komissiota — etsiä ja analysoida tieteellisiä ja teknisiä tietoja ja tehdä niistä yhteenvedo — havaita ja kuvata kehitymässä olevia riskejä — perustaa samoilla aloilla toimivien organisaatioiden verkosto — antaa tieteellistä ja teknistä tukea kriisinhallinnassa — parantaa kansainvälistä yhteistyötä — antaa luotettavaa, objektiivista ja ymmärrettävää tietoa yleisölle ja asianomaisille osapuolille — osallistua komission nopeaan hälytysjärjestelmään.
<p>Hallinto</p>	<p>1. Johtokunta</p> <p><i>Kokoonpano</i></p> <p>14 neuvoston (yhteistyössä Euroopan parlamentin ja komission kanssa) nimittämää jäsentä ja yksi komission edustaja.</p> <p><i>Tehtävä</i></p> <p>Vahvistaa työohjelma ja talousarvio sekä varmistaa niiden toteuttaminen.</p>

	<p>2. Toiminnanjohtaja</p> <p>Johtokunta nimittää toiminnanjohtajan komission ehdottaman hakijaluettelon perusteella Euroopan parlamentin järjestämän kuulemisen jälkeen.</p> <p>3. Neuvoa-antava ryhmä</p> <p><i>Kokoonpano</i></p> <p>Yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta.</p> <p><i>Tehtävä</i></p> <p>Avustaa toiminnanjohtajaa.</p> <p>4. Tiedekomitea ja tiedelautakunnat</p> <p>Laativat viranomaisen tieteelliset lausunnot.</p> <p>5. Ulkoinen tarkastus</p> <p>Tilintarkastustuomioistuin.</p> <p>6. Sisäinen tarkastus</p> <p>Viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö</p> <p>Euroopan komission sisäisen tarkastuksen osasto.</p> <p>7. Vastuuvapauden myöntävä viranomainen</p> <p>Parlamentti myöntää neuvoston suosituksesta.</p>
<p>Viranomaisen resurssit vuonna 2010 (2009)</p>	<p>Talousarvio</p> <p>74,7 (71,4) miljoonaa euroa, josta Euroopan unionin tukea 100 % (100 %).</p> <p>Henkilöstö 31.12.2010</p> <p>Henkilöstötaulukossa 355 (355) virkaa, joista täytettyjä:</p> <p>330 (326) – väliaikaiset toimihenkilöt ja virkamiehet;</p> <p>103 (81) – <i>muu henkilöstö</i> (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja työkomennuksella olevat kansalliset asiantuntijat).</p> <p>operatiiviset tehtävät: 323 (324)</p> <p>hallinnolliset tehtävät: 110 (83)</p> <p><i>Yhteensä</i> 433 (407) henkilöstön jäsentä, joiden tehtävät jakautuvat seuraavasti:</p> <p>Huom.! 31.12.2010 mennessä oli lisäksi lähetetty 21 työtarjousta, joten täytettyjen toimien määrä nousee yhteensä 454:ään.</p>
<p>Tuotteet ja palvelut vuonna 2010 (2009)</p>	<p>Tieteelliset tuotokset ja taustajulkaisut vuonna 2010 (2009) ⁽¹⁾</p> <p><i>Toiminta 1: Tieteelliset lausunnot, neuvonta ja riskinarviointiin sovellettavat lähestymistavat</i></p> <p>— Tiedekomitean ja tiedelautakunnan antamat ohjeet 2 (6)</p> <p>— tiedekomitean ja tiedelautakunnan antamat lausunnot 48 (72)</p> <p>— viranomaisen tieteelliset raportit 5 (3)</p> <p>— viranomaisen antamat lausumat 4 (4)</p>

— tiedekomitean ja tiedelautakunnan antamat lausumat 7 (6).

Toimintaan 1 liittyvät tieteelliset tuotokset yhteensä = 66 (91)

Toiminta 2: Tuotteisiin, erilaisiin aineisiin ja hyväksyntää edellyttäviin väitteisiin liittyvät arvioinnit

— Torjunta-aineisiin liittyviä vertaisarviointeja (*Pesticides Peer Review*) koskevat päätelmät 73 (28)

— viranomaisen antamat ohjeet 1 (3)

— tiedekomitean ja tiedelautakunnan antamat ohjeet 6 (2)

— tiedekomitean ja tiedelautakunnan antamat lausunnot 244 (341)

— viranomaisen antamat tieteelliset raportit 2 (0)

— tiedekomitean ja tiedelautakunnan antamat lausumat 5 (38).

Toimintaan 2 liittyvät tieteelliset tuotokset yhteensä = 331 (412)

Toiminta 3: Tietojen kerääminen, tieteellinen yhteistyö ja verkostoituminen

— Viranomaisen antamat ohjeet 3 (2)

— viranomaisen antamat lausumat 2 (2)

— perustellut lausunnot 68 (76)

— viranomaisen laatimat tieteelliset raportit 38 (40).

Toimintaan 3 liittyvät tieteelliset tuotokset yhteensä = 111 (120)

Taustajulkaisut

— Tapahtumaraportit 7 (2)

— ulkoiset tieteelliset raportit 33 (1)

— tekniset raportit 17 (10).

Taustajulkaisut yhteensä = 57 (13)

Tuotokset yhteensä = 565 (636)

— Tieteelliset lausunnot, joista tiedotettu: 34 % (24 %)

— julkiset konsultoinnit: 78 (66)

— käynnit internetsivustolla: 3 miljoonaa käyntiä (2,4)

— Highlights-julkaisun tilaajat: 26 934 (25 690)

— esillä tiedotusvälineissä: 8 330 kertaa (9 038)

— mediakyselyt: 857 (694)

— lehdistötiedotteet: 16 (21)

— uutiset internetsivustolla: 59 (50)

— haastattelut: 116 (72).

Lähde: Viranomaisen toimittamat tiedot.

(¹) Huom. Vuoden 2009 tietoja on muutettu, jotta ne olisivat vertailukelpoisia ja vastaisivat viranomaisen tuotosten uutta luokittelua. Tämä ei vaikuta tuotosten kokonaismäärään.

ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRANOMAISEN VASTAUKSET

13. Johtokunta hyväksyi kesäkuussa 2011 menettelysäännöt johtokunnan jäsenten etunäkökohdistaan tekemien ilmoitusten arvioimisen tueksi. Lisäksi johtokunta on hyväksynyt riippumattomuutta ja tieteellisiä päätöksentekomenettelyitä koskevien toimintalinjojen luonnoksen julkista kuulemista varten. Uuden luonnoksen mukaan elintarviketurvallisuusviranomainen voi kysyä neuvoa kaikissa johtokunnan jäsenten riippumattomuuteen liittyvissä asioissa nimitysmenettelyyn osallistuneilta toimielimiltä (neuvostolta, parlamentilta tai komissiolta). Toimintalinjat on tarkoitus hyväksyä vuoden 2011 loppuun mennessä.

14. Aiemmin käytössä olleet ohjeet mukailivat palvelukseen ottamista koskevia täytäntöönpanosääntöjä, jotka komissio on vahvistanut noudatettavaksi henkilöstösääntöjen 110 artiklaa sovellettaessa. Tästä huolimatta elintarviketurvallisuusviranomainen muutti joulukuussa 2010 ohjeitaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen parhaita toimintatapoja koskevien suositusten mukaisiksi.
